

**Beretning angaaende de ambulante Rodfrugtforsøg
samt Rodfrugtforsøgene i Almindelighed**

for Aaret 1900.

Ved **L. Helweg.**

**I. Forsøg i Vest- og Nordjylland til Undersøgelse af
Rodfrugtarternes relative Brugsværdi.**

Med Hensyn til disse i 1893 paabegyndte Forsøgs Formaal og Plan skal henvises til nærværende Tidsskrift Bind 6, Side 110. I 1900 har Forsøgene været anstillede hos følgende Jordbrugere:

- 1) Kroejer Lars Larsen, Bloksmark Kro pr. Varde.
- 2) Gaardejer Kr. Husum, Ansager pr. Ølgod.
- 3) Gaardejer J. Jepsen, Ansager pr. Tistrup.
- 4) Gaardejer Skaarup, Aadum pr. Tarm.
- 5) Proprietær Okholm, Bøllinglunde pr. Skern.
- 6) Husmand N. Bank, Rindum pr. Ringkøbing.
- 7) Gaardejer Jacobsen, Hausskov, Gudum pr. Humlum.
- 8) Gaardejer J. Korsholm, Stadil, Tim.
- 9) Godsejer Lichtenberg, Hessel pr. Grenaa.
- 10) Handlungartner Laursen, Jebjerg.
- 11) Gaardejer N. Hansen, Tøving, Nykøbing p. Mors.
- 12) Konsulent Stenbak, Lødderup, Nykøbing p. Mors.
- 13) Proprietær K. Hansen, Johnstrup, Hjørring.

Paa Forsøgsgaardene Nr. 2, 4, 7, 9 og 12 har der kun været saet Barres, Bangholm, Yellow Tankard og Champion, medens

der paa de andre Gaarde er saaet af Runkelroer: Barres, Elvet-ham og Eckendorfer; af Kaalroer: Bangholm; af Turnips: Yellow Tankard, Grey stone, Bullock og fynske Bortfelder; af Gulerødder: Champion, White Belgian, Vogeser, James og Stensballe. Paa alle Gaarde er der af Kartoffler lagt Richters Imperator. Ved Indlægningen af Forsøget i Gaardens Roemark er fulgt samme Regel, som angivet i Bind VII Side 123. Paa Gaardene Hausskov og Hessel har Forsøget ligesom i foregaaende Aar været forbundet med et Gødningsforsøg.

Paa Grund af det gunstige Vejrlig gav Roerne gennemgaaende et betydelig større Udbytte end Middeltallene for de foregaaende 7 Aar udviser. Særlig Kaalroerne led en Del af Nattefrost og Jordloppeangreb i Foraarstiden, og paa tre Stationer nær har derfor Runkelroer givet et større Udbytte end Kaalroer. Kartoffler gav et saa stort Udbytte, som de ikke har givet i noget af de foregaaende 7 Aar og naaede i Centner Tørstof pr. Td. L. op paa Højde med Kaalroer. Gulerødder og Turnips gav ligesom i de foregaaende Aar ca. 20 Centner mindre Tørstof pr. Td. L. end Runkelroer.

II. Forædlingsforsøg med Runkelroer.

Formaalet med disse er nærmere angivet i Bind VII Side 122, hvortil derfor henvises. De i Efteraaret 1899 udsøgte 220 Eliteroer af Barres blev udplantet paa Nasgaard ved Stubbe-købing, og Frøet blev høstet af hver Roe for sig. Endvidere blev der i Efteraaret foruden paa Næsgaard tillige paa Annebjerggaard ved Skelskør paabegyndt to nye Forsøgsrækker til Undersøgelse af samme Spørgsmaal. Paa hver Forsøgsgaard blev der af en Roebeholdning paa ca. 200000 Roer efter Form, Farve og Størrelse udsøgt 5000 Roer, og af disse ved Saltvandsprøven 2000 Roer, hvoraf der igen ved Vægtfyldebestemmelsen i Saften blev udsøgt 230 Eliteroer. Efter at være bleven tegnede, er Roerne indslaaede for til Sommer at kunne bruges til Frøavl.

Ved Udtagningen af Eliteroer er der givet hver enkelt Roe et Værdital, som fastsættes efter Forholdet mellem Roens Vægt og Tørstofprocenten. At store Roer har lavere Tørstofprocent end smaa Roer, alle andre Forhold lige, har længe været

bekendt, men noget nærmere om Forholdet mellem Roernes Størrelse og deres Tørstofindhold foreligger der ikke.

Til Ansættelse af Værditallene er det nødvendigt at kende dette Forhold, og til Belysning heraf blev der derfor paa 7 forskellige Marker under ulige Jordbunds- og Klimatforhold udsaaet Elvetham, Eckendorfer, Barres og Bangholm. Blandt Roerne af disse Sorter blev der om Efteraaret udtaget Prøver med en Gennemsnitsvægt af 1, 2, 3 og 4 Pd. pr. Roe af hver Sort. Det synes at gælde for Runkelroer under 3 Pd., at for hvert Pund Roen bliver større, bliver Tørstofprocenten omtrent 5 pCt. lavere, for Roer over 3 Pd. synes Tørstofprocentens Af-tagen ikke at være saa stor. Resultaterne af disse Undersøgelser blev bragt i Anvendelse ved Beregningen af Værditallene i Efteraaret.

Det i sidste Beretning i 1899 paabegyndte Krydsningsforsøg er fortsat efter samme Plan.

III. Dyrkningsforsøg med indenlandske Rodfrugt-stammer.

Den første Række af disse Forsøg, som anstilles ved Sta-tens faste Forsøgsstationer, afsluttedes i 1900, og her skal derfor kun henvises til den i nærværende Binds Side 137 offentlig-gjorde Beretning. Bekendtgørelsen afvigte September angaa-ende Deltagelse i Forsøg med indenlandske Stammer af Barres, af Kaalroer og de forskellige Kulturformer af Gulerødder vandt for Barresstammernes Vedkommende saa stærk Tilslutning, at man af Pladshensyn maatte afvise flere af de sidst anmeldte Stammer.

Der er modtaget af:

Runkelroer	41	Stammer af Barres (mod 29 ifjor).
—	3	— - nærbeslægtede Kulturformer.
Kaalroer	3	— - Bangholm (mod 7 ifjor).
Gulerødder	11	— - forskellige Kulturformer (mod 7 ifjor).

Af de anmeldte Frøprøver er 18 fra Jylland, 13 fra Fyen, 18 fra Sjælland, 9 fra Lolland-Falster. De Frøpartier, der paa

den Maade af Frøavlerne bliver underkastet kontrollerende
Undersøgelse udgør for:

Runkelroer 174521 Pd. (mod 108036 Pd. ifjor).

Kaalroer 3700 — (— 26823 — —).

Gulerødder 9344 — (— 7552 — —).

Naar der af Kaalroer i 1900 er anmeldt færre Prøver end
det foregaaende Aar, har dette alene sin Grund i, at Frøavl
af Kaalroer mislykkedes mange Steder sidste Sommer.
